

ПРИНОСЕН ТРУД КЪМ МЕТОДИКАТА НА ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

Румяна Танкова. (2016). *Методика на обучението по български език и литература в началното училище*. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

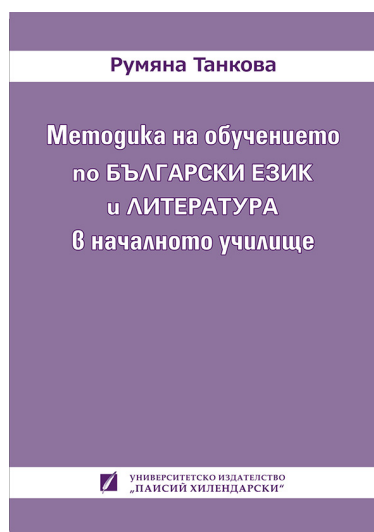
Фани Бойкова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Учебникът по методика на обучението по български език и литература в началното училище на проф. д.п.н. Румяна Танкова е актуално и навременно помагало не само за бъдещите начални учители, но и за практикуващите вече, защото е съобразен с промените в учебната програма и учебното съдържание по български език и литература, въведени през учебната 2016 – 2017 г. от новия Закон¹⁾ за предучилищното и училищното образование.

Методологичната концепция на учебника демонстрира оптимална симбиоза между модерните научни методически постановки и прагматичната ориентация на предложените дидактически технологии, компедиум на съвременните теоретически постановки и практическите решения на образователни проблеми в модерното обучение с акцент върху формиране на основите на ограмотяването и комуникативноречевите умения.

Новостите в образователната реформа са представени в контекста на спецификата и структурата на учебния предмет „Български език и литература“ в началния етап на основната образователна степен. В същия раздел на учебника формирането на комуникативноречевите умения, както и визията за реализиране на устойчива грамотност се интерпретират от позицията на конструп-

тивистката философия, която „оформя профила на модерното училище“ (с. 9). В по-нататъшното изложение авторката обръща внимание на същностни характеристики на модерното обучение да се свързва с „приложение на лично-сториентираното образование, проектно базираното обучение, работа в динамични екипи, електронното обучение, контекстуализираното оценяване и т.н.“; „ученето е активна дейност, насочена към собствено откритие, направено върху основата на натрупване на личен опит и преживявания в съответната област на знанието“ (с. 9).

Необходимо е да се подчертае, че Румяна Танкова не само теоретично обосновава модерните научни възгледи, но и представя прагматично ориентирани съвременни дидактически технологии, които са съобразени с потребностите на обучаваните от днешния високотехнологичен свят. Специално внимание се обръща на концептуални за промените в образователната парадигма постановки, като например теорията за множествената интелигентност на Хауърд Гарднър. Авторката представя обосновани технологични решения за ограмотяване на ученици според индивидуализиране на водещата интелигентност (с. 13 – 14).

Функционалността на учебника се извява както чрез подходящия избор на илюстративен материал, който е съобразен с принципите на нагледност, научност, достъпност, така и с подходящата за педагогическата, психологическата, лингвистичната, литературоведската подготовка на студентите интерпретация на методическите научни постановки, които са подкрепени от анализ на уроци или фрагменти от уроци.

Образователният потенциал на учебника се реализира и чрез представяне то на алтернативни, изпитани в практиката на други образователни системи методи, доказали своята резултатност. Предизвикателство пред учителите е възможността, която вече предоставя учебната програма по български език и литература за подбор на методи и средства за постигане на очакваните резултати. Представените обстойно в учебника алтернативни методи („Забавни звукове“, „Планетата на буквите“, „Кубчетата на Зайцев“, „Четене чрез писане“ и др.) ще са полезно практическо ръководство не само за бъдещите, но и за действащите учители, които ще се запознаят с иновативни технологии за ограмотяване (с. 29 – 42).

Съдържателната структура на отделните глави на учебника интегрира системно-структурния и комуникативноречевия подход при изучаване на езика и формиране на читателска компетентност. Методическата система за усвояване на езиковите понятия представя трите равнища на формиране – допонятийно, емпирическо, теоретическо (с. 102 – 116). Особено внимание е отделено на спецификите на началното обучение по правопис и пунктуация (с. 117 – 155). Р. Танкова поставя акцент върху изграждането на мотивационната основа за овладяване на правописа и пунктуацията, като подчертава необходимостта да

се провежда „системна и последователна методическа работа, която представя правописа и пунктуацията в контекста на писмената комуникация, без която е немислимо осъществяването на ежедневни социални дейности“ (с.121). Системата на методическата работа за „изграждането на ученика като опитен читател“ (с. 206) включва не само етапите на работа с текст в класната стая, но и спецификите на извънкласното четене, като област в обучението, която формира „читателска активност и самостоятелност“ (с. 207).

Приносите на учебника по методика са в изграждането на методическа система: за ограмотяване; за обучение по правопис и пунктуация; за начално обучение по български език; за развитие на речта; за създаване на текст; за начално обучение по литература.

Учебникът „Методика на обучението по български език и литература в началното училище“ на проф. д.п.н. Румяна Танкова ще бъде полезен както на студентите – бъдещи учители, така и на всички учители, които поддържат актуална своята професионална педагогическа компетентност.

NOTES / БЕЛЕЖКИ

1. Закон за предучилищното и училищното образование обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.

CONTRIBUTION TO THE METHODOLOGY OF BULGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE IN PRIMARY SCHOOL

✉ **Dr. Fani Boykova, Assoc. Prof.**
Plovdiv University „Paisii Hilendarski“
24, Tsar Asen St.
Plovdiv, Bulgaria
E-mail: faniboykova@abv.bg